

“ГАЗРЫН ТОС, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ АГУУЛАХ. ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ШААРДЛАГА” /БНБД 21-03-04/ БАРИЛГЫН НОРМ БА ДҮРМИЙГ ШИНЭЧЛЭН БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүргийн 26 дугаар хороо Дүнжингарав худалдааны төвийн уулзвар дээр 2024 оны 01 дүгээр сарын 04-ний өдөр шингэрүүлсэн хий тээвэрлэж явсан автомашин дэлбэрсний улмаас учруулсан үр дагавар, нөлөө, хохирлыг тооцох Улсын Онцгой комиссын нарийн бичгийн даргын удирдамжийн дагуу Шатахуун түгээх станц, авто хийгээр цэнэглэх станцын барилга байгууламжид хяналт шалгалтыг зохион байгуулсан. Хяналт шалгалтаар: Монгол Улсын хэмжээнд нийт 1486 шатахуун түгээх станц (ШТС) болон автомашин хийгээр цэнэглэх станц (АХЦС), нийт 91 газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах (ГТБА) байна. Үүнээс ШТС, АХЦС 278, ГТБА-гийн 26 нь Улаанбаатар хотод байрлаж байна.

Нийт 91 ГТБА-ын 8-д хяналт шалгалт хийхэд барилга хоорондын зай зөрчсөн зөрчил 2, нийт 1486 ШТС, АХЦС-ын 614-т хяналт шалгалт хийхэд барилга хоорондын зай зөрчсөн зөрчил 69 илэрсэн байна.

Ажлын хэсгээс гарсан дүгнэлтэд: орон сууц, хүүхдийн байгууллага, эмнэлгээс ШТС хүртэлх хамгийн бага зайг барилга байгууламжийн норм, норматив баримт бичигт 25м байхаар заасан нь сургууль, цэцэрлэг, эмнэлгийн гадна орчинд шатахуун ууршиж үнэртэх, галын аюул осол үүсэх нөхцөлийг бүрдүүлж байна. Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт 57 АХЦС үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас 30 нь ил сав ашиглаж байгаа нь “Хий хангамж” /БНБД 42-01-19/-ийн 8.124-т заасны дагуу Хот суурин газар АХЦС-ын савнуудын нийт багтаамж 10м^3 -ээс бага тохиолдолд газар дээр ил, түүнээс илүү бол газар доор байрлуулбал зохино гэсэн заалтыг хангаж байгаа боловч хий алдагдсан тохиолдолд галын аюул осол үүсэх эрсдэлтэй байна.

Иймд Барилга, хот байгуулалтын яаманд дараах чиглэлийг өгсөн. Үүнд:

- “Шатахуун түгээх станц. Галын аюулгүйн норм” /БНБД 21-07-14/-ийн 5.8 дахь заалт: Сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, хүүхдийн байгууллагын барилга, орон сууц, олон нийтийн барилгын зай хэмжээ 25м-ийг өөрчилж 50м болгох, мөн тус нормын 19.1 дэх заалт: Олон төрлийн түлш түгээх станцад далд савтай ердийн ШТС-ын технологийн системийн шаардлагыг хангасан шатахуун хүлээн авах, хадгалах ба түгээх технологийн систем ашиглахыг зөвшөөрнө гэснийг өөрчлөлт оруулж ШТС, АХЦС хамтдаа байхыг тус тусд нь төлөвлөх гэх, мөн тус нормын 7-р хүснэгтэд ШНУХ-тэй бол орон сууц, олон нийтийн барилга байгууламжаас 60м,

- “Хийн хангамж” /БНБД 42-01-19/-ийн 22-р хүснэгтэд ил савтай 10м^3 бол 18м гэж зөрүүтэй заагдсан заалтыг өөрчлөх, 8.124 заалтад: Хот суурин газар АХЦС-ын савнуудын нийт багтаамж 10м^3 -ээс бага тохиолдолд газар дээр ил, түүнээс илүү бол газар доор байрлуулвал зохино гэснийг Хот суурин газрын АХЦС-ын савны багтаамж харгалзахгүй далд байрлуулах гэж өөрчлөх,

- “Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах. Галын аюулгүйн норм” /БНБД 21-03-04/-ийг шинэчлэн батлуулах шийдвэр гарсан.

Дээрх дүгнэлт шийдвэрийн дагуу газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулахын барилга байгууламжид галын аюулгүй байдлын шаардлагыг шинээр барих, сэргээн засварлах, их засвар хийх зураг төсөл зохиоход мөрдөх норматив баримт бичигт дотоодын хяналтыг сайжруулах, хэрэглэгчдэд учирч болзошгүй эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор ОХУ-д хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй материалд СП 155.13330.2014 “Склады нефти и нефтепродуктов. Требования пожарной безопасности”-г эх материал болгон ашиглаж, Засгийн газрын 2023 оны 98 дугаар тогтоолоор баталсан “Барилга байгууламжийн галын аюулгүй байдлын техникийн зохицуулалт”-тай уялдуулан шинэчлэн боловсруулна.

БАТЛАВ.
БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ЯАМНЫ
ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Ц.БАЯРБАТ

“ГАЗРЫН ТОС, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ АГУУЛАХ. ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ШААРДЛАГА” /БНБД 21-03-04/ БАРИЛГЫН НОРМ БА ДҮРМИЙГ ШИНЭЧЛЭН БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ТЕХНИКИЙН ДААЛГАВАР

2024 оны 07 дугаар
сарын 03-ний өдөр

Дугаар 01/2024

Улаанбаатар хот

Төсөл боловсруулах үндэслэл	“Барилгын тухай хууль”-ийн 33 дугаар зүйл 33.1.2 дугаар заалт; Улсын Онцгой Комиссын 2024 оны 4 дүгээр хурлын шийдвэр; Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 106 дугаар тогтоолоор баталсан “Барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичгийн ерөнхий тогтолцоо”; Барилга байгууламжийн норм, нормативын сангийн 2024 оны төлөвлөгөөний Б-2-1-ийн 5.3 дахь заалт.
Төслөөр шийдвэрлэх асуудлууд	Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулахын барилга байгууламжид галын аюулгүй байдлын шаардлагыг шинээр барих, сэргээн засварлах, их засвар хийх зураг төсөл зохиоход мөрдөх норматив баримт бичгийг Улсын Онцгой Комиссын 2024 оны 4 дүгээр хурлын шийдвэрийн дагуу шинэчлэн боловсруулна. Ингэхдээ газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулахын зэрэглэлээс хамааруулан гал унтраах хөөсний нөөц, усан сангийн хэмжээнд өөрчлөлт оруулах; агуулын зэрэглэлээс хамааруулан хамгаалалтын далангийн эргэн тойрон суурин хөргөлтийн систем төлөвлөхөөр нормд тусгах; газрын тосны бүтээгдэхүүний аюулгүйн зай хэмжээг Олон улсын /5-аас доошгүй/ баримт бичигтэй уялдуулан өөрчлөлт оруулах; агуулахын зэрэглэлд IIIB ангилалыг тодорхой тусгана.
Төслийн бүрдэл	1. Хэрэглэх хүрээ; 2. Норматив эшлэл; 3. Нэр томъёо, тодорхойлолт; 4. Ерөнхий зүйл; 5. Агуулахын барилга байгууламжийн эдэлбэр газарт тавигдах шаардлага; 6. Газрын тосны бүтээгдэхүүн хадгалах барилга байгууламжид тавигдах шаардлага; 7. Газрын тос нийлүүлэх, борлуулах аж ахуйн нэгжийн агуулахын барилга байгууламжид тавигдах шаардлага; 8. Жижиглэн савласан газрын тосны бүтээгдэхүүн хадгалах барилга байгууламж; 9. Ачиж буулгах байгууламж;

	<p>10. Насос станц; 11. Цахилгаан хангамж, холбоо дохиололд тавигдах шаардлага; 12. Галын аюулгүй байдлаас хамгаалах системд тавигдах шаардлага; 12.1 Галын дохиоллын систем; 12.2 Гал унтраах, ус хөргөх систем; Хавсралт А. Хөөсөөр гал унтраах систем төлөвлөх онцлог; Хавсралт Б. Нүүрстөрөгчийн давхар исэл бүхий изотермийг ашиглан гал унтраах системийг төлөвлөх онцлог; Хавсралт В. Автомат хийн нунтаг гал унтраах байгууламжийг төлөвлөх онцлог; Хавсралт Г. Өөрөө хөөсөрдөг хийн азрозолоор дүүргэсэн хөөс ашиглан гал унтраах байгууламжийг төлөвлөх онцлог.</p>
Төслийг хэрэгжүүлэгч байгууллага	Барилга, хот байгуулалтын яам Барилгын хөгжлийн төв
Төслийг гүйцэтгэх байгууллага	Гүйцэтгэгчийг “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай” хуулийн дагуу сонгон шалгаруулна.
Төслийн боловсруулж дуусгах хугацаа	2025 оны IV улирал
Төсөлд шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ	Урьдчилсан тооцоогоор нийт 20,403,309 төгрөгийг “Барилга байгууламжийн норм, нормативын сан”-аас санхүүжүүлнэ.
Онцгой нөхцөл	<ul style="list-style-type: none"> - Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичгийн ерөнхий тогтолцоо”-ны шаардлагыг хангасан байна. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 98 дугаар тогтоолоор баталсан “Барилга байгууламжийн галын аюулгүй байдлын техникийн зохицуулалт”-тай уялдуулан шинэчлэн боловсруулна. - Техникийн даалгаврын төслийн бүрдэлд тусгагдсан агуулгатай байхаас гадна боловсруулалтын явцад төслийг ойлгомжтой, эмх цэгцтэй, нэмэлт мэдээлэл тусгагдахаар сайжруулалт хийх тохиолдолд захиалагчийн зөвшөөрлөөр өөрчлөлт орж болно. - Боловсруулагдаж байгаа баримт бичигтэй холбоотойгоор Монгол улсын барилгын салбарт хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа норм, нормативын баримт бичиг, стандартын давхцалтай болон зөрүүтэй ойлголтыг засварлах саналыг захиалагчид зөвлөмж байдлаар ирүүлэх. Мөн дээр дурдсан баримт бичигт хүчингүй болгох заалтын талаар зөвлөмж ирүүлэх. Суурь материалд СП 155.13330.2014 “Склады нефти и нефтепродуктов. Требования пожарной безопасности”-г эх материал болгон боловсруулалт хийнэ.

“ГАЗРЫН ТОС, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ АГУУЛАХ. ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ШААРДЛАГА” /БНБД 21-03-04/ БАРИЛГЫН НОРМ БА ДҮРМИЙГ ШИНЭЧЛЭН БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН УРЬДЧИЛСАН ТӨСӨВ

№	Хийх ажлын нэр	Хөдөлмөр зарцуулалт /хүн, өдөр/			Шаардагдах зардал /төгрөг/	Хянасан
		Ажиллах хүн/өдөр	Нэгж хүн өдрийн үнэлгээ /төгрөг/	Зөвлөх багт ажиллах хүний тоо		
1	Олон улсад хэрэглэгдэж байгаа энэ төрлийн норматив баримт бичгийг судалж, танилцан үнэлэлт дүгнэлт гаргаж, эхний тайлан ирүүлэх	8,5	117,764	2	2,001,988	
2	Судалгааны материалын үр дүнг цэгцэлж эх материалыг Монгол хэлнээ хөрвүүлэх	17	117,764	2	4,003,976	
3	Хөрвүүлсэн ажлыг цэгцлэн бусад Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа норматив баримт бичигтэй нийцүүлэн судалж, боловсруулж зөрүүтэй болон давхцалтай заалтуудыг хэрхэн уялдуулах талаар захиалагчтай зөвшилцөх	17	117,764	2	4,003,976	
4	Боловсруулсан төслийг захиалагчийн шаардлагыг хангах түвшинд хянаж, төслийг бэлтгэж ирүүлэх	20	117,764	2	4,710,560	
Гүйцэтгэгчид олгох нийт мөнгөн дүн					14,720,500	
5	Нормын төслийг хянан тохиолдуулах				1,470,000	
6	Нормын төсөлд шүүмж хийх				2,200,000	
7	Холбогдох мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх зардал				1,000,000	

“Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах. Галын аюулгүй байдлын шаардлага” /БНБД 21-03-04/ барилгын норм ба дүрмийг шинэчлэн боловсруулах ажлын техникийн даалгавар

8	Салбарын шинжлэх, ухаан, техник, технологийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх зардал				500,000	
9	Худалдан авах ажиллагаанд мөрдөх журмын дагуу гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах зардал				300,000	
БҮГД					21,190,506	
Бичиг хэргийн зардал					212,803	
НИЙТ ӨРТӨГ					20,403,309	✓
<i>Тайлбар: Зөвлөхөд олгох 1 хүн өдрийн хөлсийг Үндэсний Статистикийн хорооны мэдээллээр 117,764 төгрөгөөр тооцов.</i>						

ХЯНАСАН:

БХБЯ-НЫ БАРИЛГА, БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ
ЗОХИЦУУЛАХ ГАЗРЫН ДАРГА-р

Д.ГАНТУЛГА

БХБЯ-НЫ САНХҮҮ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ,
ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ц.АРИУНСАНАА-р

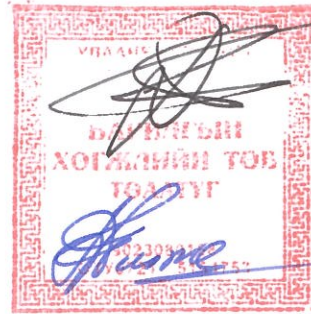
БХБЯ-НЫ БАРИЛГА, БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ
ЗОХИЦУУЛАХ ГАЗРЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

О.БАЯРБААТАР

“Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах. Галын аюулгүй байдлын шаардлага” /БНБД 21-03-04/ барилгын норм ба дүрмийг шинэчлэн боловсруулах ажлын техникийн даалгавар

БОЛОВСРУУЛСАН:

“БАРИЛГЫН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ”-ИЙН
ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР

Д.АЛТАНХУЯГ

ТУС ТӨВИЙН НОРМ, НОРМАТИВЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Н.БАТЖИЛМАА

ТУС ТӨВИЙН НОРМ, НОРМАТИВЫН
ХЭЛТСИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Г.САРУУЛТУЯА

ТУС ТӨВИЙН НОРМ, НОРМАТИВЫН
ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

С.БОЛОРМАА